

Lillesand kommune
Borketun barnehage

BORKETUN BARNEHAGE
Årsplan 2020 - 2021

Årsplanen

Ved utarbeidelse av årsplanen forholder vi oss til følgende dokumenter:

Barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Årsplanen er informasjon for foresatte, eiere og andre interesserte og skal være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet. Det er en dokumentasjon på våre valg og begrunnelser i arbeidet med rammeplanens formål og innhold. Foresatte har mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen. Samarbeidsutvalget skal alltid fastsette ny årsplan. Årsplanen er et forpliktende, pedagogisk dokument, som bidrar til å sikre kvalitet og progresjon i arbeidet. Årsplanen er gjeldende for barnehageåret 2020/2021 og blir delt ut i papirform til barnehagens foresatte og kan leses på barnehagens hjemmeside.

Borketun barnehage

Borketun barnehage er en kommunal barnehage i Lillesand, som holder til i Tunveien 45. Barnehagen ligger idyllisk til ved Borkedalstemmen, med kort vei til skole og Lillesand sentrum. Vi har to store adskilte lekeplasser med variert terreng og allsidige lekemuligheter, som er tilpasset de eldste og yngste barna. Borketun barnehage åpnet i 1979 og er kommunens eldste barnehage. I 2013 ble det gjennomført store utbedringer av barnehagen. I dag fremstår den lys og moderne og har godt med areal både inne og ute.

Barnehagen har 4 avdelinger med ca. 60 barnehageplasser for barn i alderen 1-6 år. For barnehageåret 2020-2021 er gruppene fordelt på denne måten:

- Bjørka, 12 barnehageplasser for barn i alderen 1-3 år
- Furua, 12 barnehageplasser for barn i alderen 2-4 år
- Rogna, 18 barnehageplasser for barn i alderen 3-6 år
- Eika, 18 barnehageplasser for barn i alderen 3-6 år

Antall barn i gruppene kan variere fra år til år i forhold til alderssammensetningen til enhver tid.

Kontaktinfo

Telefon: 913 46 440

anncarina.perry@lillesand.kommune.no

www.borketunbarnehage.no

Åpningstider

Ordinær åpningstid er alle hverdager fra kl. 07.15 til kl. 16.45, bortsett fra julaften og nyttårsaften, da er barnehagen stengt. Onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12.00. I tillegg har vi sommerstengt 4 uker i juli. Sommeren 2021 har vi stengt uke 27, 28, 29 og 30.

Planleggingsdager

Personalet har 5 planleggingsdager i året. Disse dagene er barnehagen stengt. For barnehageåret 2020/2021 er disse planleggingsdagene: 03 og 04 august, 16. oktober, 04 januar og 14. mai. Fra og med august 2018 skal planleggingsdager i de kommunale barnehagene tas i forbindelse med skolens ferier eller planleggingsdager.

Kjernetid

Kjernetid er mellom kl. 09.00 og kl. 14.30. Foresatte må gi beskjed om barnet ikke kommer i barnehagen. Personalet må også ha beskjed dersom noen andre enn foresatte skal hente barnet i barnehagen. Dette er på grunn av barnets sikkerhet.

Sykdom og fravær

Er det smittsomme sykdommer, vil barnehagen gjerne ha informasjon om det. Barna må være feberfrie og ha god allmenntilstand for å komme i barnehagen. Ved oppkast- og diareysykdom skal barna være symptomfrie i 48 timer før de kommer i barnehagen. Vi henviser for øvrig til retningslinjer gitt av Folkehelseinstituttet.

Medisinskjema

Til barn som trenger medisin i barnehagen skal det fylles ut et eget medisinskjema. Dette fås i barnehagen og må fylles ut før personalet kan gi medisin. Informasjon følger med. Vi anbefaler, dersom det er mulig, å gi medisin hjemme. Foresatte må gi de ansatte opplæring i hvordan medisinen skal gis til barna.

Kost

Det er viktig at barn spiser sunt. Barnehagen følger statens ernæringsråd sine retningslinjer og ønsker å tilby barna variert kost som blant annet inneholder grønnsaker og frukt, grove kornprodukter, og redusert bruk av salt og sukker. Vi etterstreber å tilby så sunn og variert mat som mulig, innenfor de rammene barnehagen har. Vi imøtekommer så langt det er mulig barnas behov for mat når det gjelder allergier, religiøse og etiske overbevisninger.

De kommunale barnehagene i Lillesand har ikke servert mat under covid-19 pandemien. Så lenge vi er på gult eller rødt nivå, må barna ha med egen matpakke til alle måltidene. Dette grunnet smittevern hensyn. Blir det forandringer i smitteveilederen angående håndtering og servering av måltider i barnehage, blir det tatt opp til vurdering i samråd med kommunalsjef om barnehagene skal servere mat.

Overganger

Hjem-barnehage

Vi i barnehagen organiserer tilvenningen av nye barn på en slik måte at barnet får få personer å forholde seg til i starten. Barnet må først få en god og trygg tilknytning til en voksen som skal være barnets primærkontakt, deretter kan tilknytningen skje gradvis til flere av de ansatte på avdelingen når barnet føler seg trygg. Vi ønsker at alle nye foreldre kommer på foreldremøte i juni. Vi har utarbeidet en brosjyre som vi går gjennom på dette møtet. Her har vi skrevet litt om hvordan vi ønsker at tilvenningen skal foregå, med barnets beste i fokus. For å sikre en best mulig oppstart for barnet, er det avgjørende at vi i barnehagen får god tid til å bli kjent. Tilknytning er en livsnødvendig prosess som resulterer i et bånd mellom barnet og omsorgspersonen.

Fra liten til stor avdeling

Når barna skal gå fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling, begynner vi tilvenningen allerede på våren. Dette foregår med jevnlig besøk hvor barna blir kjent med voksne og barn, og med leker og rom. Noen av besøkene er når de eldste er ute, slik at de yngste kan utforske i roligere omgivelser.

Før sommerferien gjennomfører vi to intensive blikjente-uker der de barna som skal bytte avdeling etter sommerferien, er på denne avdelingen sammen med en voksen fra sin avdeling. Dette gir en trygg tilvenning, og barna blir bedre kjent med voksne og barn på ny avdeling før ferien. Samtidig blir alle grublerne samlet på en avdeling disse to ukene. Det blir holdt foreldremøte for foresatte som har barn som skal bytte avdeling, slik at en får et innblikk i den nye hverdagen til barnet og slik at en kan stille evt. spørsmål en lur på.

Barnehage-skole

For 5-åringene har vi en egen gruppe som blir kalt Grublerne (Grubleklubben). Vi konsentrerer oss om trafiksikkerhet og forberedende oppgaver knyttet til fag de starter opp med på 1. trinn. Dette med utgangspunkt i fagområdene fra Rammeplanen. Fellesskap, vennskap, inkludering og samarbeid er i fokus hver gang. De voksne tilrettelegger for aktiviteter der barna vil kunne oppleve mestring og glede.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Innen 1. oktober skal årsplanen være godkjent, og den blir deretter gjort tilgjengelig for foresatte.

Planleggingsdager, ledermøter og personalmøter brukes til planlegging og vurderingsarbeid. Barna skal ha et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Arbeidet blir jevnlig evaluert og hvert halvår skrives en evalueringsrapport.

Vi bruker blant annet periodeplaner, praksisfortellinger og bilder som informasjon og dokumentasjon. En praksisfortelling er en personlig opplevd historie om en hendelse i barnehagen. Disse fortellingene bruker personalet som utgangspunkt for meningsutveksling og refleksjon over egen praksis. I periodeplanene kan dere lese noen av disse praksisfortellingene.

Barnehageloven

Formålet slår fast at barnehagen skal videreføre et helhetlig læringssyn der omsorg, lek, læring og danning skal være grunnlag for barns allsidige utvikling.

Barnehageloven kapittel 1:

Barnehagens formål og innhold

Barnehageloven kapittel 2:

Barnehageloven tar også for seg bestemmelser som gjelder godkjenning av drift, barnehageeier, kommunen og fylkesmannens ansvar og bestemmelser i forhold til bemanning.

Rammeplanen

Rammeplanen for barnehager er hjemlet i barnehageloven §2. Den tar for seg barnehagens innhold og oppgaver, samt redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Rammeplanen gir ansatte en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av virksomheten som barnehage. Hele Rammeplanen kan leses på Udir.no, under fanen barnehage.

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Det stilles en rekke krav til virksomheter som har tilsyn med og omsorg for barn. Formålet er å bidra til at miljøet fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold. Samt forebygge skade og sykdom.

Barnehagens andre styringsdokumenter

- Vedtekter
- Kommuneplanen
- Kvalitetsplan for barnehage og skole
- Trafikksikkerhets plan
- Kompetanseutviklingsplan for personalet

Barnehagens samarbeidspartnere

Hjem

Barnehageloven sier at hver barnehage skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av alle foresatte, og samarbeidsutvalget er satt sammen av en foresattrepresentant og en ansatt fra hver avdeling. I løpet av året holdes det to møter for alle foresatte. Vi ser det som vesentlig at personalet og foresatte har daglig kontakt der vi kan gi hverandre informasjon som vedrører barnet. Minimum to ganger pr. år blir det gjennomført en samtale mellom foresatte og personalet på avdelingen, fortrinnsvis pedagogisk leder. Her blir det tatt opp hvordan barnet trives og utvikler seg. Foresatte kan spørre om det de lurer på og komme med tilbakemeldinger. Barnehagen har også behov for å høre om hvordan barna har det hjemme. Foresatte har hovedansvar for klær, og orden på plasser i garderoben. Foresatte skal sørge for at barna har tilfredsstillende klær til all slags vær og passende klær til lek og aktivitet inne i barnehagen.

Skole

Lillesand kommune har utarbeidet en rutinebeskrivelse for overgang barnehage-skole. Den har som formål å gjøre overgangen fra barnehage til skole best mulig for 6-åringene og beskriver hvordan dette skal gjennomføres. (Søk etter "rutiner for overgang barnehage/skole" på www.lillesand.kommune.no under "innsyn").

Studieinstitusjoner

Borketun barnehage har ofte lærlinger fra barne- og ungdomsarbeiderfaget ved videregående skoler. I tillegg har vi kandidater i språkpraksis eller arbeidspraksis i samarbeid med Voksenopplæringen og NAV.

Barnehagen samarbeider også med:

- Barnevernstjenesten
- Helsestasjonen
- PPT
- Familiesenteret
- SPT
- Abup

Barnets beste er alltid i fokus i dette arbeidet. Ved samarbeid med andre instanser om enkeltbarn, forutsettes det samtykke fra foresatte. Unntaket fra dette kan være saker til barnevernet der personalet har opplysningsplikt (jmf. Barnehagelovens §22). Normalt vil foresatte bli informert om at barnehagen sender melding til barnevernet.

Verdigrunnlag

Barnehagens visjon

"Sammen lar vi oss begeistre!"

Med dette mener vi at de ansatte skal være tilstedeværende og engasjerte voksne som følger barnas initiativ. Vi deler barnas gleder og opplevelser. Vi skaper fellesskap for gruppa på ulike arenaer og vi er opptatt av å anerkjenne barnas handlinger.

Barnehagens verdier

Åpenhet, respekt og humor

Barn og barndom

Barn er kompetente, sosiale, aktive, likeverdige og handlende individer helt fra fødselen av. Alle barn er unike og selvstendige mennesker med egne meninger og behov. Barn påvirker og påvirkes av sine omgivelser. Gjennom samspill med andre barn og voksne er barna i stadig utvikling. Vi ser på barndommen som en livsfase med egenverdi. Personalet ønsker å oppdage, møte og bekrefte det lille, unike menneske. Synet på barn har konsekvenser for voksenrollen og er nært knyttet til barns medvirkning. Kvalitet i det daglige samspillet mellom menneskene i barnehagen er en forutsetning for barns utvikling og trivsel. Personalet må være tydelige og trygge voksne, og ha kompetanse til refleksjon, utvikling og endring av egen atferd. Barns møte med voksne i barnehagen har en betydning for barnets oppfatning av seg selv. Gode og likeverdige relasjoner er viktig for barns fysiske og psykiske helse. Vi er opptatt av å se barn som fullverdige mennesker i kraft av hva de er her og nå og ikke ha et dominerende fokus på hva de kan bli i framtida. Målet er å være tilstedeværende, sensitive og støttende voksne som møter barn med «det gode blikket». Med det mener vi blikk som er varme, velvillige og ser ting i beste mening.

Personalet skal...

- Fremme barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd
- Ta ansvar for kvaliteten på samspillet
- Tone seg inn på barnas følelser
- Være gode rollemodeller
- Utvikle følsomheten sin og evnene sine til samspill

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven §1)

Omsorg

Omsorg er grunnlaget for fellesskapet i barnehagen, og er en forutsetning for barnas trygghet, trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Personalet må være mentalt tilstedeværende og tilgjengelige, og møte hvert enkelt barn som det er, med respekt og anerkjennelse. Alle barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått, uansett om kommunikasjonen er verbal eller kroppslig. Personalet er viktige rollemodeller og veiledere, og må være lydhøre for barnas ytringer, følelser, tanker, ideer og utsagn. Barn er ikke passive mottakere av omsorg. De er sentrale bidragsytere og aktive aktører i barnehagens omsorgsmiljø.

Personalet skal...

- legge til rette for at barna knytter seg til dem og til hverandre
- være trygge baser, vise nærhet og varme, og se med det gode blikk
- være sensitive, ta barnas perspektiv, tone seg inn og handle på hensiktsmessige måter
- gi trøst, regulere og sette ord på barnas følelser
- vise engasjement, glede og begeistring
- sikre at alle barn har positive og gode relasjoner
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre
- bekrefte barnas handlinger og anerkjenne deres bidrag
- sikre at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel
- ha en reflekterende holdning til praksis
- jevnlig snakke om relasjoner og relasjonskvalitet
- ha et nært og godt samarbeid med de foresatte

Medvirkning og demokrati

Barns rett til deltakelse og innflytelse finner vi i FNs barnekonvensjon og i Barnehagelovens § 3. Det verdisynet Barnekonvensjonen og Barnehageloven representerer, er sammenfallende med det som betegnes som de bærende elementer i vårt demokrati.

Medvirkning i barnehagen handler om å gi barna muligheter til å påvirke sin egen hverdag, om å bli spurt, bli lyttet til og akseptert som kompetente bidragsytere. Barna har intensjoner, er aktive aktører og deltakere som har rett til å ytre seg om barnehagens fellesskap, innhold og dagligliv.

En god barnehage fra barns synsvinkel, synes å være en arena der barna får leke, ha venner og kan drive med morsomme aktiviteter. Leken og det lekende gir barna ytringsfrihet. Leken er eksistensielt viktig for barn og er det området der barna selv har mest innflytelse. Barna er ulike og uttrykker seg ulikt. Personalet må være særlig oppmerksomme på de stille, ikke verbale og de forsiktige barna. Vi må sikre at alles stemmer blir hørt og at alle opplever de har betydning. Dette forutsetter gode relasjoner mellom personalet og barna, og mel-

lom personalet og foreldrene. Ifølge rammeplanen skal barnehagen være et inkluderende fellesskap, der alle får anledning til å ytre seg og bli hørt. På denne måten kan barna få en opplevelse av demokratisk deltakelse.

Personalet skal...

- Ha en grunnleggende holdning til barn basert på likeverdighet, gjensidighet og respekt
- Gi barn tid og rom til innspill, både kroppslige og verbale uttrykk
- Oppmuntre og være medforskende
- Gi barna rett til å ha sine egne opplevelser og erfaringer
- La seg påvirke, følge barnas initiativ og bygge videre på deres interesser
- Ta både individuelle hensyn og det som har betydning for fellesskapet
- Sørge for at barna får uttrykt sin mening, komme med innspill og ytre egne ønsker for seg selv eller fellesskapet.

Likestilling og likeverd

Likestilling og likeverd er sentrale verdier i lovverk og Rammeplanen. Likeverdighet er å godta at man er forskjellig, men at vi er like mye verd. Likestilling handler om at alle skal være likestilt uansett kjønn. Alle får de samme muligheter til å velge, å bli sett, hørt og til å få delta i fellesskapet. Barn får en oppfattelse av hvem de er i møte med omgivelsene sine, og i barnehagen skal barna oppleve at alle er like mye verdt, og like betydningsfulle.

Personalet skal...

- Møte barna likeverdig, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn
- Reflektere over egen praksis og holdninger
- Bruke litteratur som har en allsidig fremstilling av kjønn
- Oppmuntre og trygge barna til å gå inn i ulike roller
- Bekrefte barna som individer, og oppmuntre andre egenskaper enn utseende eller klær
- Gi barna større mangfold i forbilder
- Hjelp barna til å være inkluderende, se alle som mulige venner
- Motvirke alle former for diskriminering
- Yte omsorg basert på kunnskap og trygghet, ikke makt. Voksen-barn relasjonene skal være preget av likeverd.
- Bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn
- Oppmuntre barna til aktiv deltakelse i fellesskap i alle aktiviteter

Mangfold og gjensidig respekt

Inkludering er fundamentet i barnehagens verdigrunnlag. Rammeplanen er tydelig på at barnehagen skal være et inkluderende fellesskap og fremme mangfold og gjensidig respekt (med plass til det enkelte barn).

Personalet har ansvar for at alle barn, uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn får oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle. Barnehagens innhold skal tilpasses barns behov, evne og forutsetninger, samtidig som det skal ivareta behovet for tilhørighet i fellesskapet.

Barnehagen har en viktig rolle som arena for utvikling av kulturell identitet. Det skal være et vekselspill mellom formidling og barns egen kulturskaping. Barnekultur forstås som kultur av, med og for barn.

Personalet skal...

- Sørge for at miljøet er preget av en atmosfære som bidrar til at barna har respekt og toleranse for ulikheter
- Skape et miljø som er preget av gjensidig omsorg, anerkjennelse og varme
- Vise gjennom all organisering, at innhold og ulike aktiviteter bidrar til inkluderende fellesskap
- Gi rom for barnas egen kultur
- Støtte barn til å mestre og glede seg over seg selv og andre
- Synliggjøre et mangfold i familieformer
- Gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap

Mobbing

Det er nulltoleranse for krenkelser og mobbing i barnehagen. Personalet i barnehagen har ansvar for å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. Det er av vesentlig betydning at barnehagen jobber med sosial- og emosjonell kompetanse, mangfold, språk og vennskap. Alle skal få gode opplevelser i barnehagen og få utvikle et godt selv bilde og få god selvtillit gjennom å mestre i lek og aktivitet og i samspill med barn og voksne.

Personalet skal...

- Sørge for at alle barn er trygge i barnehagen
- Være aktive, tydelige og deltagende voksne som griper inn når det er nødvendig
- Legge til rette for, støtte og hjelpe barn inn i god lek sammen med andre
- Observere barnas samspill og sette inn tiltak som virker, når det trengs.
- Ha fokus på visjonen: «Sammen lar vi oss begeistre»
- Gi barna gode fellesopplevelser.
- Samtale med barna enkeltvis og i grupper om aktuelle temaer, undring og spørsmål som barna har
- Støtte barn på en positiv måte når barnet opplever motgang og utfordringer
- Få hjelp til å bli kjent med egne og andres følelser
- Gi støtte til empatiske handlinger og holdninger
- Bruke handlingsplanen mot mobbing når mobbing avdekkes

Lek, læring og danning

Lek

Den viktigste aktiviteten i et barns liv er leken, og den er en del av barns væremåte. Vi ser på leken som et mål i seg selv. Den har egenverdi der barna har stort engasjement. Barn leker fordi det er morsomt. Leken er noe som bare skjer og i leken kan barnet få være fri. I leken får de utforske og bearbeide inntrykk. Leken øker barnets livskvalitet, og er et «krydder» i hverdagen. Grunnlaget for barns vennskap legges i det lekende samspill. Leken er «på liksom», og preges av en her og nå tilstand. Dette gjør leken til en ufarlig arena for utprøving av roller, normer og verdier i samspill med andre.

Leken fremmer utvikling på mange områder, både intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt. Vi legger til rette for at alle barn skal få like muligheter til å leke på egne premisser. De voksnes deltakelse og støtte rundt barnas lek er en av barnehagens viktigste oppgaver.

Gjennom felles opplevelser, kan vi gi inspirasjon og oppmuntring til lek. Barnekulturelle tradisjoner overføres fra barn til barn gjennom leken, og gjenspeiler forhold i barnets oppvekstmiljø og samfunn.

Personalet skal...

- Observere og ved behov veilede barna i leken
- Tilrettelegge for bevegelseslek
- Inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse
- Ha ulikt og allsidig materiell tilgjengelig
- Tilrettelegge for vennskap på tvers av kultur, alder og avdeling
- Tilrettelegge for ulike typer rollelek
- Delta i lek på barnas premisser

Læring

Gjennom individuelle erfaringer og i samspill med andre barn og voksne, foregår det læring. Det er en kontinuerlig prosess. Læringsprosesser og prosjektarbeid tar utgangspunkt i barnas interesse her og nå, i deres nysgjerrighet og aktive omgang med det fysiske og sosiale miljøet. Personalet i barnehagen må ha et aktivt forhold til barns læringsprosesser ved å være medforskende, stille spørsmål, være med i lek, og undre seg sammen med barna.

Personalet skal...

- Gi barna varierte opplevelser og sanseerfaringer
- Anerkjenne barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær
- Finne balanse mellom utfordring og mestring
- Støtte til å skape forståelse og mening rundt barns refleksjoner
- Legge til rette for et læringsfellesskap der barna aktivt bidrar til egen og andres læring
- Sørge for barns medvirkning
- Ha fokus på tema og prosjekter
- Ta i bruk ulikt materiell og leker som kan utforskes og brukes på forskjellige måter

Danning

Danning er et vidt begrep, men som i korte trekk handler om å utvikle sin personlighet og oppførsel, moral og verdier. Det er en livslang prosess vi mennesker går igjennom, og i barnehagen handler danning om at vi skal hjelpe barna med å utvikle deres kunnskap, verdier og holdninger, samt hjelpe dem med å utvikle seg til å bli selvstendig tenkende individer som fungerer i fellesskapet.

Den gode dannelsprosessen i barnehagen handler i stor grad om at de voksne har respekt for den formen for kommunikasjon som barna har, og at en tar seg tid til og er interessert i hva barna kommuniserer.

Gjennom en god selvfølelse kan barn enklere forstå både seg selv og andre, og igjennom at personalet tilrettelegger for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse vil dette støtte denne prosessen.

Barna skal bli en del av demokratiet, og være selvtenkende- og kritisktenkende individer. Igjennom hele barnehagelivet vil barnehagen legge til rette for at barna får bli med i beslutningsprosesser og medvirke i sin hverdag, og får utviklet sin evne til handlingskompetanse.

Personalet skal...

- Vise gjennom holdning og handling at vi verdsetter ulikheter og at hvert enkelt barn blir verdsatt for den de er
- Utforske og filosofere om det barna undrer seg om, både om stort og smått
- Gi leken stor plass i barnehagehverdagen
- La barna få uttrykke sine meninger i ulike sammenhenger
- Ta barns innspill på alvor
- Gi barna kjennskap til kulturen og samfunnet lokalt
- Være gode rollemodeller for hvordan man opptrer med høflighet og respekt ovenfor sine medmennesker

Sosial og emosjonell kompetanse

Sosial kompetanse handler om å kommunisere og samhandle positivt med andre i ulike situasjoner og mestre dette samspillet. Sosial kompetanse utvikles og uttrykkes i samspill med andre barn og voksne. Dette er viktig i barns utvikling for at de skal trives, bli verdsatt, bli sett på som likeverdige og for å inkluderes i barnehagens sosiale miljø. Vi gir barna varierte samspillserfaringer, da barna lærer både gjennom formelle og uformelle lærings situasjoner. De ansatte skaper rammer for trygghet og vennskap.

I følge barnehageloven skal barnehagen være et utfordrende og trygt sted for fellesskap, og den skal legge til rette for at barna kan danne vennskap.

Vennsksapsrelasjoner berører mange sentrale sider av det å være menneske, og rommer humor, begeistring, glede, spenning, fellesskap, engasjement, og gjør livene våre mer meningsfulle. Men kan også innebære konflikter, utestengelse, sorg, savn og fortvilelse over å ikke få være med. Når en spør barnehagebarn om deres liv i barnehagen er lek og det å ha noen å leke med det viktigste for dem.

Barnehagen tar i bruk ulike verktøy og metoder som skal fremme barns sosiale kompetanse. Med dette ønsker vi å fremme følelser, den gode samtalen, empati, lek, vennskap og motvirke mobbing.

Vi deler sosial og emosjonell kompetanse inn i seks innholdsområder

- Empati og rolletaking: Innlevelse i andres følelser og forståelse for andres perspektiver og tanker, uavhengig av hva du selv mener og tenker.
- Prososiale holdninger og handlinger: Fellesskapsverdier og positive sosiale handlinger som å hjelpe, oppmuntre og dele med andre.
- Selvkontroll: Det å vente på tur, å inngå kompromisser i konfliktsituasjoner og lek, samarbeide med andre. Ha kontroll på egne lyster og behov.
- Selvhevdelse: Hvordan en kan hevde seg selv og ha egne meninger på en god måte. Tørre å stå imot gruppepress, og bli med på lek og samtaler som allerede er i gang.
- Lek, glede og humor: At barn kan stimuleres til å engasjere seg og la seg rive med. Ha det gøy sammen, tulle og tøyse. Lære seg å skille fantasi fra virkelighet.
- Følelser: kunne kjenne på egne følelser, sette ord på og uttrykke seg på en akseptert måte.

Satsningsområder 2020-2021

Kvalitetsplan for barnehage og skole 2016-2020, skulle etter planen erstattes av Rammeverk for livsmestring og læring 2020-2024, med satsingsområdene; ledelse av endring, relasjon og digital kompetanse.

På grunn av forsinkelser tilknyttet håndtering av covid-19 situasjonen både i administrasjonen og ute i enhetene, videreføres språk som satsningsområde dette barnehageåret. Nytt dette året er at vi er med i piloteringen *Stine Sofie Barnehagepakke* som er et informasjonsprogram som skal gjøre oss barnehageansatte mer rusta til å avdekke vold og overgrep mot barn. Dette programmet arbeider vi med som et satsningsområde dette barnehageåret.

Barnehagen er også med i Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen (REKOMP). Dette skal være med på at barnehagen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Felles satsingsområder for regionen er: *Barnehagebasert organisasjonslæring*.

Språk

Mål:

I Borketun skal alle barna utvikle språklige og kommunikative ferdigheter som grunnlag for samhandling og faglig utvikling

Alle barna skal oppleve et rikt, variert, stimulerende og utfordrende språkmiljø i barnehagen. De yngste barna er helt avhengig av samspill med voksne som forstår barnas forsøk på å kommunisere, ikke minst gjennom kroppsspråk, gester og mimikk. Språk er avgjørende for lek, læring, sosiale relasjoner og vennskap.

Personalet er rollemodeller for språkstimulering. Gjennom samtaler, lek og samvær i hverdagssituasjoner opplever barna voksne som setter ord på hva de gjør.

Rike erfaringer med høytlesing, fortelling, sang, rim og regler er med på å skape et bra språkmiljø. I barnehagen skal alle barn få slike erfaringer. Det skal også arbeides for at tospråklige barn får en positiv utvikling både for førstespråket (morsmålet) og andrespråket (norsk).

Vi skal være en barnehage der barna møter varierte ord og får dem godt konkretisert, visualisert og forklart. Samtaler er en grunnleggende aktivitet for språktilegnelse og læring. Spontane, uformelle samtaler finner sted hvor og når som helst i løpet av barnehagehverdagen, slike samtaler er en viktig læringsarena. Gode samtaler mellom voksne og barn viser seg å være gode språklæringssituasjoner. Ved å gjøre dette skaper vi et godt språkmiljø i barnehagen. Fortellinger som kan stimulere til fortellerlysten, kan inspirere barna til å formidle egne historier. Det vil bidra til at barna utvikler språkferdighetene sine.

Leken er en viktig arena for språklæring og språkutvikling, og store deler av barnehagehverdagen går ut på frivillig og lystbetont lek. Gjennom leken kan barna lytte til og lære av hverandre. Personalet skal gå inn i barnas lek for å bistå de som trenger det, og delta på måter som er med på å stimulere det verbale språket, men da på barnas premisser.

Barnehagen har utarbeidet en handlingsplan som kan leses på barnehagens hjemmeside.

Stine Sofie barnehagepakke - Barnas verneombud:

Mål:

I Borketun barnehage skal alle barn bli sett, hørt og tatt på alvor. Barna skal oppleve trygge og varme voksne som lytter, ser dem, forstår, hjelper og gjør en forskjell når barnet trenger det.

Som barnehageansatte har vi en av verdens viktigste jobber, nemlig å se til at de yngste i samfunnet får en god start på livet. Vi har en unik mulighet til å utgjøre en forskjell for de mest sårbare barna i barnehagen. De voksne har som oppgave å være til stede, gi omsorg, anerkjenne, støtte og lage en trygg arena for alle barn og for deres behov til å kunne åpne seg, fortelle og dele av sine liv. Vi jobber innenfor tre kjerneområder: forebygge, avdekke og ivareta.

Gjennom Stine Sofies barnehagepakke får de ansatte økt sin handlingskompetanse på tematikken om vold og overgrep. Vi skal jobbe systematisk i barnehagen for å få bedre kompetanse, erfaring og bli tryggere på oss selv til å kunne hjelpe og gjøre en forskjell for de mest sårbare barna som blir utsatt for en form for vold (fysisk, psykisk og latent vold, overgrep og omsorgssvikt). Det er blitt utnevnt en ansatt som skal fungere som barnas verneombud. Dette er en ansatt som blir direkte kurset fra Stine Sofie-stiftelsen sammen med enhetsleder om dette temaet og skal videreformidle det vedkommende får av kunnskap til de andre ansatte.

Barnehagepakka inneholder ulike verktøy som skal brukes i arbeidet med å heve de ansattes kompetanse og i det direkte arbeidet med barn. De ansatte skal bl.a. gjennomføre barnesamtaler, følelsesaktiviteter, lese bøker og gjøre aktiviteter som inneholder temaer som er viktige å ta opp og snakke om rundt dette temaet.

Barn er åpne, fordomsfrie og nysgjerrige mennesker. De har allerede en begynnende forståelse for hva som er rett og hva som er galt. De forstår hva som er gode og vonde hemmeligheter, og de forstår hva andre mennesker har lov og ikke lov til å gjøre mot hverandre. Vi ønsker å være den trygge voksne for barna, som de kan komme til, snakke med og dele gode og vonde opple-

velser med. Vi håper at med Stine Sofies barnehagepakke skal barna si ifra når de opplever ting som er galt, enten til ansatte, foresatte eller andre voksne som barna er trygge på og stoler på. Vi håper dette er med på at flere ansatte og andre voksne kan hjelpe barn som blir utsatt for en form for vold.

Vi ønsker at barn skal lære å kjenne sin egen kropp, respektere egen og andres kropp, sette grenser for seg selv, se verdien av eget liv, åpne seg og snakke om vanskelige temaer. Vi må snakke *med* og ikke *til* barn for å få de gode dialogene. Hvordan vi formidler dette arbeidet til barn, gjøres alltid med tanke på deres modenhet og alder.

Vi skal være trygge voksne for de barna som har en utrygg hverdag, og arbeider etter filosofien: *Det finnes ikke vanskelige barn, men barn som har det vanskelig.*

Fagområder

Personalet skal legge til rette for at barna skal få erfaringer og opplevelser innenfor syv fagområder som er spesifisert i rammeplanen. Alle fagområdene skal inngå i hverdagen og arbeides med parallelt og tverrfaglig. Alle barn er aktive deltakere, medspillere og utforskere i egne liv. De påvirkes av omgivelsene sine, og påvirker selv. Utvikling og progresjon i småbarnsalder er en sammenheng mellom å tilegne seg kunnskaper og lære seg ferdigheter. Det er viktig å påpeke at progresjon er en prosess, resultater måles ikke. Det er store individuelle forskjeller på når barn når milepæler og når de er klare for ny læring. Gjennom å bruke prosjekt som arbeidsform vil arbeidet bli tilpasset barnas alder og utviklingsnivå.

Kommunikasjon, språk og tekst

Den grunnleggende språkutviklingen skjer i barnehagealder. Arbeidet med å støtte barnas språktilegnelse er en sentral del av barnehagehverdagen. Alle barn skal møte et rikt og variert språkmiljø, og bli inspirert til å bruke både det nonverbale og det verbale språket. Samvær, samtaler og deling av opplevelser i barnehagens dagligliv har stor betydning for barnas språkutvikling. Personalet skal legge til rette for at barna får positive erfaringer med å bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek, som redskap til å løse konflikter og til å uttrykke egne tanker, meninger og følelser. Leken er en særlig viktig arena for språklæring og språkutvikling. Den er frivillig og lystbetont, og barna deltar med glede og engasjement. Personalet er viktige språkmodeller for barna. De må være tilstedeværende i samspill med barna og delta på barnas premisser.

Progresjon:

- Gi barna rike sanseopplevelser
- Bevegelseslek initiert av barna selv
- Sensitive voksne som fanger barnas signaler, anerkjenner det barnet kommuniserer og setter ord på det
- Personalet setter ord på det barnet er opptatt av her og nå
- Bruke sang, rim og regler, fortelling og eventyr, tekster fra fortid og nåtid, dramatisering og oppleve ulike formidlingsmåter
- Se i billedbøker, høytlesing og fortelling med støtte av bilder og konkrete
- Samtale om opplevelser i fortid, nåtid og framtid
- Rollelek, regellek og sangleker
- Alle barn skal oppleve høytlesing av variert barnelitteratur med høy kvalitet, og ha tilgang til billedbøker, fagbøker, diktbøker, sangbøker og eventyrbøker
- Legge til rette for og støtte barna når de utforsker skriftspråket
- La barna møte bokstaver og gjøre dem oppmerksomme på dem, gjenkjenne bokstaver i navnet sitt, skape tekst sammen med barna, lek med bokstaver og lekeskriving

Kropp, bevegelse og helse

Barnehagen skal bidra til at barna får bli kjent med egen kropp, sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser. Grunnleggende motoriske ferdigheter utvikles i barnehagealder. Gjennom kroppslig mestring utvikler barn en positiv selvoppfatning som fører til økt fysisk og psykisk helse. Ved å tilby sunt og variert kosthold skal barnehagen sørge for matglede og søkelys på god helse. I Perioden under covid-19 pandemien der barna må ha medbragt mat, veileder vi foresatte som har behov for det, om hva som er god og sunn mat for barn i vekst.

Progresjon:

- Fokus på hygiene
- Oppmuntre barna til selvstendighet i hverdags-situasjoner som måltid, påkledning og stell
- Veksling mellom aktivitet og hvile
- Mestring og glede ved finmotoriske og grovmotoriske aktiviteter gjennom hele året
- Få innsikt i matens opprinnelse og veien fra mat til måltid
- Vurdere og mestre risikofylt lek

Kunst, kultur og kreativitet

Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, film, arkitektur og design. Barnehagen skal legge til rette for at barna får oppleve og uttrykke seg estetisk i samhandling med andre barn og voksne. I dette arbeidet skal barnas nysgjerrighet og undring stimuleres, blant annet gjennom å uttrykke seg estetisk gjennom de ulike kunstformene. Vi skal støtte barna til aktiv deltakelse, og gi de fellesopplevelser i estetiske og skapende prosesser. Vi skal støtte opp om barnekulturen og andre kulturelle tilhørigheter, og barnehagen skal være en arena for kulturformidling.

Progresjon:

- Eksperimentere og bli kjent med ulike materialer og teknikker
- Ta i bruk fantasi, kreativitet og skaperglede
- Bli anerkjent og få stolthet for sin kreativitet og kulturelle tilhørighet

- Legge til rette for samhørighet og kreativitet gjennom å oppleve og skape sammen
- Oppleve og legge til rette for å bli kjent med ulike kunstformer, og utvikle varierte uttrykksformer
- Bidra til at mangfold, ulike tradisjoner og uttrykksformer blir en berikelse for barnegruppen

Natur, miljø og teknologi

I barnehagen skal barna få oppleve glede, lek og læring i naturen gjennom alle årstider. Gjennom undring og utforskning blir vi kjent med naturvitenskapelige fenomener og naturens egenart. Barna skal få oppleve et mangfold av naturopplevelser, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av redskaper og teknologi. Barna skal bli glad i og få kunnskap om å ta vare på naturen. De skal og få en begynnende forståelse for viktigheten av bærekraftig utvikling, å verne om naturressurser og bevare biologisk mangfold. Vi har to miljøuker i året der vi jobber systematisk med temaer som kildesortering, gjenbruk, energi, vann, og viktigheten av å ta vare på naturen.

Progresjon:

- Sanseopplevelser
- Oppleve lek og glede av å være i naturen
- Observere dyr og planter
- Tid til å reflektere og snakke sammen med barna om opplevelser i naturen
- Samle, undersøke og bygge med naturmaterialer
- Turer i nærmiljøet
- Få kunnskap om de vanligste fuglene, insektene og planten
- Utforske muligheter som ligger i redskap og teknologi
- Få kjennskap til menneskets livssyklus og næringskjeder
- Opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler interesse og respekt for hverandre, og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap. Vi lever i et flerkulturelt samfunn og barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er i barnegruppa. Barna skal få kjennskap til, forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier i samfunnet vårt. I hverdagen skal vi legge til rette for gode samtaler der barn kan stille spørsmål og undre seg sammen med andre barn og voksne i formelle og uformelle situasjoner. Barna skal få kjennskap til den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen.

Progresjon:

- Vise omsorg for hverandre
- hjelpe barna til å sette ord på egne og andres følelser
- Støtte og hjelpe barna i konfliktløsning
- Ha tro på seg selv og føle seg god nok
- Ha gode samtaler sammen
- Legge til rette for gode sosiale arenaer der vennskap kan knyttes og utvikle seg
- Vise respekt og toleranse for at andre har forskjellig mening enn det en selv har.
- Få kjennskap til, og respektere forskjellige familiesammensetninger
- Høytidsmarkeringer knyttet til tradisjoner, religion og livssyn i barnehagen.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barna skal få kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet og få forståelse for ulike tradisjoner og leveste. Barnehagen markerer årlig samefolkets dag. Gjennom sine erfaringer med medvirkning i barnehagen, får de første kjennskap til demokratiske prinsipper. Barnehagen skal sørge for at barna skal få like muligheter, motvirke diskriminering og mobbing.

Progresjon:

- La barna utforske barnehagens inne- og utemiljø
- Bruke nærmiljøet til gode opplevelser og læringsmuligheter
- Gruppetilhørighet
- Øver på å ta gode valg for seg selv og overfor andre
- Samtale om aktuelle temaer
- Samtale om barnekonvensjonen
- Besøke skolen
- Besøke ulike arbeidsplasser

Antall, rom og form

Lek er drivkraften i all læring, også i utviklingen av barns forståelse for matematiske begreper. Med en lekende tilnærming vil vi gi barna erfaring med klassifisering, orientering, sortering og sammenligning. Vi vil også undre oss over sammenhenger i natur, samfunn og univers.

Progresjon:

- Rydde og sortere leker
- Orientering, egen kropp i forhold til rom
- Bygge med ulikt materiell
- Motivasjon for nysgjerrighet og problemløsning
- Erfare og sammenligne størrelser
- Tallrekke og telling. Lære sammenhengen mellom tall og mengde.
- Benevne, kjenne igjen og sortere former
- Enkle spill og puslespill, økende vanskelighetsgrad etter hvert
- Benevne, gjenkjenne og navngi farger
- Lage mønstre og former. F eks. perling og plastilina.
- Utvide begrepsforståelsen og lære motsatte begreper
- Øve på høyre og venstre
- Veie, måle, sammenligne og bli kjent med måleenheter

Aktiviteter

Måned	Aktiviteter
August	Tilvenningsperiode for nye barn og for de små som begynner på ny avdeling. Bli-kjent samtaler med nye foresatte Planleggingsdag
September	Foreldremøte Su- møte (evt. Info blir gitt på telefon)
Oktober	FN'dagen, vi markerer dagen. Foreldresamtaler Miljøuke Planleggingsdag
November	Foreldresamtaler Su- møte Begynnende juleforberedelser
Desember	Lucia- fest Julegudstjeneste Nissefest
Januar	Vinterfestival (når snøen kommer) Planleggingsdag
Februar	Markere samefolkets dag Karneval og fastelavnsfeiring SU- møte

Måned	Aktiviteter
Mars	Foreldremøte Foreldresamtaler skolebarn Barnehagedagen
April	Foreldresamtaler Miljøuke Påskeforberedelser Påskeaktiviteter
Mai	17. mai fest i barnehagen Besøk av nye barn Avslutningsfest for Gruble klubben (Skolestarterne) Planleggingsdag
Juni	Hospitering for barn og ansatte som skal bytte avdeling neste barnehageår Foreldremøte for nye barn Sommerfest for hele familien
Juli	Barnehagen er stengt uke 27, 28, 29, 30

"Sammen
lar vi oss
begeistre!"

